

قطب معظم وغوث اعظم ابو العلمين السيد احمد الرفاعی
الحسينی الكبير حضرتلرينك تهذيب اخلاقه
دائر بعض حكميات جليله‌لريدر

مترجم

كاتب ثانی جناب شهرياری مرحوم (قدری) افندينكدر

معارف نظارت جليله‌سنك ٥٩٤ نومرولی و ١٥ جمادی الاخره سنه ١٣١٣
تاريخلی رخصت رسميه‌سيله طبع ونشر اولنمشدر

استانبول

(معلومات) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ٥٢

١٣١٣

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی انتها یارب سنکدرکه مظهر عرفان ایتدیکك برقولنك ات پارچه‌سندن عبارت اولان یورکنه اویله برقوهٔ فهم احسان بیوردیغت کوریلیورکه ماهیات ذرات اکوانی بیلیور دائم صلوات واکمل تسلیمات سنك اول رسول محترمنه وحبیب اکرمنه عرض واهدا قلنورکه نظر اکسیر اثر رسالتپناهیسی پژمرده دل جهالت وغوایته برلحظه شامل اولسه کنزالجواهر عرفان اولیور بوصلات وتسلیم آل فخام واصحاب کرامنه‌ده عمیم اولسونکه هربری محراب معرفت جناب رب الاربابده مقتدا اولمشدر {بعدذا} بیان مافی الضمیره ابتدار اولنور.

العلماء ورثة الانبياء حدیث شریفیله قدر واعتبار عالیسی غایت مراتب ارتقایه ایصال ایدلمش اولان مزیت علمیه درجات متفاوته‌ده اوله‌رق مرآت ظهور انعکاساتی دخی آثار درآثار صنع جناب کردکار اولان آیات انفس وآفاق نصل عظمت وقدرت حضرت باری‌یه دلالت [illegible] رایسه نوع بشر ایچون‌ده {ان آثارنا تدل علينا فانظروا بعدنا الى [illegible]ثار} دینلمشدر او مقوله آثار جلیله‌نك الك عالیسی مطاوی الفاظ بدیعه‌ده شارقه انداز افهام اولان معانی ونکات اولدیغی دخی مسلماتدن اوله‌رق اسالیب تألیف کلماتده وانتخاب معانی خصوصنده تفاوت درجات اول قدره وارمشدرکه بزم کبی برعاجزدن تاذروهٔ عالیهٔ اعجازده اولان آیات قرآنیه‌یه قدر برعظیم بعدومسافه استیعاب ایتمشدر وفوق كل ذى علم عليم اول فیفای بهنای وراثت جلیله‌ده رهنورد مسافات

کمال اولان علما کرك [illegible] باطن وکرك اهل ظاهردن اولسون هر حالده مزیت محترمهٔ وراثته مظهر اوله‌رق برجه برطرفك دیکرینه ترجیحی حدمز دکلسه‌ده بوده خفی اوله‌مزکه هم باطنی همده ظاهری جمع ایتمش اولان وراثت انبیا امرنده تکریر وتربیر دفاترایله اشتغال اولنه‌رق لوحهٔ سینه‌یه نقش معلومات ایتمك روز ولیال مجاهده ایله اشتغال اولنه‌رق علوم لدنیه وغیبیه‌یی مرآت قلبه عکس انداز ایتدیرمك کبی دکلدر.

حدیث جلیل وراثتی بوصورتله {وعلمناه من لدنا علما} آیتی ایله مزج ایدن صنف ثانی عصر کمالاتدر بوزمرهٔ مقدسه میانده سرافراز وسطور آرای مؤلفات عدیده اولدیغی اوزره تلثیم دست سعادت پیوست حضرت صاحب رسالت ایله بین الاقطاب ممتاز اولان غوث اعظم وقطب مکرم سید العراقین سليل الحسنين مولانا ابو العلمين السيد احمد الرفاعی حضرتلرینك اثبات وراثت نبویه ایلیان آثار جلیله‌ده حقاکه ید طولاسی برهان مؤیددر {تنبیه} سید اقطاب جهان السيد احمد الرفاعی قدس سره السامی حضرتلری ابن السيد على الرفاعی دفین بغداد ابن السيد يحيى نقيب البصره ابن السيد ثابت ابن السيد على الحازم ابن السيد احمد ابن السيد على ابن السيد رفاعة الحسن المكى ابن السيد مهدى ابن السيد محمد ابن السيد الحسن القاسم ابن السيد عبد الرحمن الحسين ابن السيد احمد الصالح الاكبر ابن السيد موسى الثانى ابن السيد ابراهيم المرتضى ابن الامام موسى الكاظم ابن الامام جعفر الصادق ابن الامام محمد الباقر ابن الامام زين العابدين على السجاد ابن الامام

الحسين شهيد كربلا سبط النبى صلى الله عليه وسلم ابن الامام على امير المؤمنين كرم الله وجهه ورضى الله عنه وعنهم اجمعين آمين* ائمهٔ عظام آل بيت نبويدنصكره جناب پير مشاراليه رضى الله تعالى عنه حضرتلرينك كمالاتنه ايرشمش يوقدر دينلسه جائزدركه آثار كمالاتنك هپسى كرامات باهره‌دن معدوددر.

طريقت عليه‌لرينك بعض درويشانده آتشك خاصيت احراقيه‌سنى يعنى ياقيشنى ازاله ايتمك حيه وعقرب كبى بالطبع فطرتنده انجتمك اولان حيواناتك مقتضاى طبيعتلرينى تحويل ايلمك آلت جارحه‌نك كسيشى تأثيرسز براقوب كسسه دخى ضرر ويرمامك زهر هلاهل اولسه تأثير ايتمامك مثللو اليوم نصل خارقات مشهود اوليور ايسه علم ومعارفده فائق الاقران اولديغنه دلالت ايليان مؤلفاتى‌ده كوريليوركه بوآثار جليله وخوارق جليه نظر انصافه النوب تقدير اولنور* وترك عناد ومكابره ايديلور ايسه اعظم علماى تاريخدن وكملين صالحيندن محمد بن ابى بكر بن على بن عبد الملك بن حماد الموصلى تاريخنده بيان ايتديكى اوزره مشاراليه رضوان الله تعالى عليه حضرتلرينك زمان حياتنده خانقاه شريفى علماى دين ايچون مدرسه اولديغى كبى زمرهٔ سالكين ايچون رياضتخانه اوله‌رق كنديلرى‌ده رجال عرفان ايچون بررهبر بى‌مثال اولديغى تسليم اولنور.

مؤرخ مومى اليه رحمة الله تعالى عليه صحائف تاريخنده غوث اعظم مشاراليهك ترجمهٔ شريفه‌سنى ايراد ايلديكى محلده شووجهله يازيوركه: جناب سيد الاقطاب الغوث الاعظم الامام السيد احمد الرفاعى

رضى الله عنه بشيوز اون ايكى تاريخ هجريسنده مهد آراى شهود اوله‌رق صيت جلالت وفضيلتى دكل عراقينى خافقينى لبريز ايتمش ايدى مشاراليه اورته بويلى ايدى اسمر ايدى سكوتنده مهابتلى ايدى تكلمده غايت سويملى اولور ايدى • روز وشب اشتغالى احياى شريعت ايله ارشاددن عبارت ايدى • باطن وظاهر علومنده يكتاى جهان ودرياى بى پايان اولوب فقط اصول تدريسى وعظ ونصيحت يولنده ايدى • كرسىٔ وعظه چيقديغى وقت اطرافنى اكابر علما وفحول فضلا آلور ايدى صنوف ارباب علوم وفهوم استماع مواعظنه هر طرفدن قوشرلر ايدى• كلامه باشلاديغى كبى هركسه حيرت كلور ايدى• منكرلر مبهوت اولورلر ايدى متكلمين لال وابكم قالورلر ايدى• اصحاب سلوك وجد ورقصه كلورلر ايدى • اهل خشوع آغلرلر ايدى* ارباب تمكين بيله ذهول ايدرلر ايدى• كنديسى ايسه وارث اولديغى جوامع الكلم ايله القاى مواعظ ايدرك ديكليان جماعته كوره هر فندن بحث ايدر ايدى• بونك ايچون فصاحتندن ادبا مستفيد اولورلر ايدى* معارفندن علما استفاضه ايدرلر ايدى* تحقيقاتندن اهل فلسفه كشف حقايق ايدرلر ايدى• تبياننده ارباب كلام استفاده ايدرلر ايدى* دقايقندن بلغا حصه‌دار اولورلر ايدى* حقايقندن اوليا لذتياب اولورلر ايدى* حكمتندن عقلا مواعظندن حكما آدابندن فقرا الحاصل هر صنف كندينه كوره فضائل ومعلوماتندن اقتباس ايدرلر ايدى* هپسيده فتوحات غيبيه وفيوضات الهيه‌يه مظهريتى خصوصنده حيران اوله‌رق كنديسى شريعت مطهره‌نك لب اللبابندن درياى پرجوش وخروش كبى موج خيز بيان وعرفان

اولدقچه سطوت قاهرهٔ ناطقه‌سی افکار اهل غروری مضمحل وویران واصحاب فهومی موائد فوائد ایله دلسیر فیض وعرفان ایدر ایدی * علودن غلودن وعظنده سوزنده برشمه بولنمز ایدی. دیدیکی کبی خارقات محرره وکرامات باهره‌-نی تعدادنصکره ایمان ایلدم‌که مولی بردر شریکی یوقدر قرآن کریم اشرف کتب سماویه‌در * حضرت محمد صلی الله علیه وسلم افندمز سید المرسلیندر * السید احمد الرفاعی سید اولیا وسید مشایخدر * دیمشدرکه صحیح وحق صریحدر.

مشارالیه رضوان الله تعالی علیه حضرتلری فیوضات لدنیه‌یه بورتبه‌ده مظهریت ایله متناسب فصاحت وبلاغتی حائز برقرشی بولندقلرندن ومعلومدرکه فصاحت قرشیه اوزره سلاست عربیه بو مثللو مزیات خارقهٔ علمیه‌یه انضمام ایدر ایسه تألیف ایدیلان آثار ونطق بیوریلان کفتارك احراز ایلدیکی طبقهٔ اعلا رتبهٔ تقدیر وتقریرك فوقنده اوله‌جغندن ترجمهٔ آثار جلیله‌سی دکل بنم کبی بر عبد عاجزه فحول فضلایه کوره دخی مستحیلاتدن دکلسه‌ده مشکلاتدندر.

مع هذا آثار محترمه‌سندن اوله‌رق برقاچ مقالهٔ وعظیه‌نك لسان ترکیه ترجمه‌سی خصوصی بعض محبان طرفندن بوکم بضاعه‌یه تکلیف اولنمسی مرتبهٔ اقتدار ایله متناسب برتکلیف دکلسه‌ده طریقت علیه‌یه انتساب عاجزانه‌م امتثاله مجبوریت ویرمش اولمسنه بناءً اول علامهٔ علوم لدنیه وفهامهٔ معانیٔ غیبیه‌نك آثار علیه‌سندن بعض کلمات حکمت آیات ایله برابر مقالات مذکوره بوکره سلك ترجمه‌یه کشیده ومجالس حضرت امام رفاعی تسمیه ایدلمشدر.

فاتحهٔ محرره‌نك خاتمهٔ متیمنه‌سی اولمق اوزره وجیبهٔ ذمت اولوب دائما ورد زبان عبودیت اولان دعوات خیریهٔ ملوکانه‌نك وظیفهٔ تلاوتنی ایفا ایده‌لم:

برقاچ سنه‌در سرای همایونلرنده ایکنجی کتابت خدمتیله امرار ایام حیات واکتساب فخر ومباهات ایتمکده اولدیغم ولی نعمتم مایه بخش حیات ورفعتم پادشاه دیندار وشهنشاه ممدوح الآثار وارث خلافت کبری وصاحب سلطنت عظمی امام المسلمین وامیر المؤمنین السلطان ابن السلطان ولی نعمتمز پادشاهمز السلطان عبد الحمید خان غازی افندمز حضرتلرینك عصر همایون ملوکانه‌لری بومثللو منتخبات آثار محترمه ایچون برپازار اشتهار وافکار عالیهٔ ملوکانه‌لری ارباب فضل وعرفانه فرصت روزکار اولمشدر.

ربم ما کرت الدهور ومرت الایام والشهور ایام عمر واجلال وهنکام شوکت واقبال جهانبانیلرینی آناً فآناً مزداد وفراوان واریکهٔ خلافت وسلطنت عظمالرنده همیشه مسرور وشادان بیورسون. عهد همایون ملوکانه‌لرینك بوشرف وابتهاج دائم ایله قائم اولمسی فی الحقیقه اصدقای بندکان وزیر دستان بلکه عموم جهانه برسرمایهٔ سعادت اولمغله ظل ظلیل شاهانه‌لری بلطف المولی مادامت الدنیا مقر عدل وامان وسعادت بخش جهان اولمسی فی الحقیقه امانیٔ عمومیه‌دندرکه دعای بالخیر شاهانه‌لرینه اهل جهان آمین خواندر.

مقالات وعظیهٔ حضرت پیردستکیردن آیات انفس وآفاق کیفیتنی مشتمل برنجی مقاله‌نك ترجمه‌سی بودر:

بسم الله الرحمن الرحيم

سندن بشقه سزاوار تحميد واحسان ومرحمتندن ماعدا شايان استدعاى عبيد اولميان ياحى ياقيوم حمد وثنا سكا مخصوصدر.

دين حق وهدايت كافهٔ خلق ايچون بعث وارسال ايتديكك عبد خاص ورسول صاحب اختصاصكه عرض صلوات وتسليمات اولنوركه عتبهٔ علياى رسالتمأبلرندن دوراولانلر مطرود رحمت وكنديسنى پيشوا اتخاذ ايدنلر اهل سعادتدر.

آل واصحاب واتباع واحباب كرامنه ده رضوان وتحايا اهدا ونهايت دورانه قدر تابع غير مبتدعلرينه شامل اولمسى دخى استدعا اولنور.

{برادرلر} عقول بشريه محتاج رياضتدر برنجى رياضت عقليه دخى تفكر آثار قدرتدر * كورميورميسكزكه جل جلاله بوخاكدانى نصل لف وبسط ايتمش ونه كوزل تصويرايدوب اوستنه فضاى آسمانى آچمشدر.

آفتاب ضيادار بوفسحتسراى عالم بالاده يوارلنان بر كوكب منوّردر * طبقات مختلفه ده نيجه كواكب دخى منتشردر.

كواكب مشهوده نك بعضيسى بودنيادن بيوك اولديغى كبى صورت متفاوته ده يكديكرندن دخى جسيم عظيم اوله رق ضيا وانوار مقادير مختلفه ده اشعه نثار اولوب نارشعاع هرجهتدن امتداد ايله اويله قارشمش كه مصادمهٔ دائمه جاريدر * ابراج معينه ده هپسى دونوب دولاشه رق سيرنده ثابت وثباتنده سائردر.

بونلرك هر برى ماوراسنه حجاب اولديغى حالده عالم غيبده قائم اوته ده دها نه حجابلر واردركه منتهاى بصردن دها اوزاقده بولنه رق

كوريله مديكندن عقل انكار ايديور.

حالبوكه بواجرام واجرامدن بشقه كوزلريمزه كوچك كورينان نيچه اجسام واردركه انلر بيله حد ذاتنده دنيادن چوق بيوكدر.

دستكسز اوله رق بونلرك هواى ساكنده وانجذابات طبيعيه ايله مواقع معينه ده اولان ماوالرى خطوط مخصوصه ده ادوار فلكيه اجرا ايدن پارلاق كواكبك اوستنده چادر شكلنى المشدر * سياحتلرينه غايت اولميوب دوشميه رك يوزوب كيديورلر ومسافه لرينى قصالدوب طى ايده ميورلر * كوكب تربيه اولان كونش. وكوكب تمديل اولان شو ياليلى آى بونلردندر * كونش مايهٔ منافعدر * اشعه نثار اولدقجه شكوفه لر آچيلور وقوت نباتيه اعتدال بولور.

طوپراقلرده نما استعدادى بولنمسى وصولرك فيشقروب اقمسى وهرماده نك طبيعتيله متناسب برحالده بولنمسى بو كوكب شمسك انتقالاتى نتايجندندر.

كونش هرماده نك حكمنى اعطا ايديور قوه ده فعلده اولان كافهٔ نباتاته تهيهٔ غذا ايليوب مواد نباتيه نه زياده نه ده اكسيك طبع وعادتك ترسيم ايتديكى اطواره كيرمك ايچون بوندن صكره استقرار احتياجنده اوله رق كونشدن انحجابه ميل و اولوقت ايشته ليل اسبال ذيل ايدر * شمسك ذراتده براقديغى حجاب شب تسويه وبعض اوفق يلديزلر دخى بو وظيفه يى مشتركا تأديه ايده رك ذراتده ايجابنه كوره بوحال سريان وشب بشب بوتسلسل جريان ايدر.

كوكب قمر دخى هلال ايكن بحكمة الله تعالى جميع اشيايه متناسب

اطوار ایله ترقی ایده ایده بدر کامل اولور.

قوهٔ فعالهٔ شمسیه‌نك ظهوری ایچون انفلاق فجر نسیم جان فزاسیله تمهیدات اجرا ایدوب کیجه‌نك اتکلرینی یواش یواش چکوب قالدیره‌یور صباح دخی انفلاقه نشانهٔ ایضاح اولیور.

ایشته بو ترتیب اوزره هم کوندوزلر همده کیجه‌لر یکدیکرینه طوغری حرکت موزونه اجراسنده دوام وهر برینك یرادلدیغی خاصیت اوزره وظیفهٔ مخصوصه‌سنی قرین انتظام ایتمکده‌در * اوستنده بولندیغمز کرهٔ ارض ایسه بالمقابله دورینی اجرا وهر بر قطره عائد اولان حصه‌یی بومعامله ومعادله‌دن اخذ واستیفا ایدوب کیده‌یور. [*]

بعضاً بر قطرده بو معادله ایله دیکر اقطارك رائحه‌سی مرور ایدر ایسه اختطاف دوره‌دن عبارت اوله‌رق بعیدالوقوع وعندالتصادف پك قریبدرکه قطرك طبایع معدنیه وایجابات موقعیه‌سی وزمان ایله متناسب خفت وثقلتده اولور.

احوال دوریه‌یی بو وجهله فوائد ومنافع مخلوقات ایچون ترتیب ایله اظهار آثار بدیعهٔ قدرت بیورمش اولان ذات اجل واعلا کزلری دخی مسکنلری اولان معدنلرده بند ایدوب طوردیرمشدر. ودیلاری درلو درلو اوزانمش اولدیغی حالده بر حال وهیئتده قالوب کیتمشدر.

مواد رطبه‌دن تجمع ایدن صولر حرارت فلکیه‌دن متأثر اوله‌رق یالچین قیالرك دلیکلرندن فیشقروب بو علت ایله جریان ایتمکده ومادهٔ

[*] للمترجم بوفقره‌ده کرهٔ ارضك دوری ایضاح اولنمشدر. جناب امام رفاعی بونی مشهور غلیه‌دن بشیوز سنه اول بیان بیورمش اولیورلرکه هر وجهله شایان دقتدر. انتهی.

مائیه‌سی آزالنجه کسیلمکده‌در.

بونلر آثار قدرت صمدانیه‌در * صنع عجیب وحکمت بالغهٔ خداوندر * انبیای ذیشان حضراتنه بر نوع معاونتدرکه انکار وحدانیت ایدنلرك علیهنده حجتدر.

قوهٔ مدرکه ایله امتیاز ایتمش اولان انسانلره بونلر مکرمتده اولورکه اشبو آثار باهره واسطه‌سیله نفوس بشریه نائل نعم نامتناهیه اولمقده اولدیغندن سلطنت وعظمت الٰهیه‌یه سرفرو پردهٔ عبودیت اولمق ایچون کسب انتباه ایده‌جکلردر.

مفخر عالم صلی الله علیه وسلم افندمز بونلرك هپسنی ودها فوقنده کیلرینی بزلره ایضاح وبیان بیورمشلردر * اما عبرت اکتساب ایدنلر وارمیدر * صرف فکرت ایدن بولنورمی * هیهات اکلیان نرده اکلایوبده آغلیان نرده.

اشبو مکوناتك هپسی وحدانیت جناب حقه دلالت ایده‌یور * فقط سلوك مستقیم وقلب سلیم بولنمیوب فخر کائنات علیه افضل الصلوات افندمز دخی باب عزتمآب جناب مولایه بالذات رهبردر وحدانیت خدایه برهان عالیدر.

تابکی بو غفلت پیغمبرمز افندمز اول نذیر عریاندرکه هپسنی تبلیغ وبیان بیورمش وبرشی کتم ایتمامشدر * فقط یوزی قیزاران وارمیدر. شمشیر قدر هر وقت پارلامقده واظهار عجائب ایله هر ساعت کوزلری قماشدیرمقده‌در.

اهل غروری قیون سورر کبی چقورلره نصل کوتوروب آتمقده

اولدیغنی کورمیورمیسکز؟

{برادرلر} داعیهٔ غرور ایله جریان ایدن هرحرکت تدقیق اولنور ایسه ایچنده داعیهٔ عجز کورینور وتجاوز حدوده مانع اولور. قوت غرور بو داعیهٔ عجزه ممانعت ایده‌مزکن یازقدرکه عقل حسب الغرور اکتناه کیفیتدن دور اولمشدر.

هله عقلك‌ده هر بر سکونی تدقیق اولنورسه اسرار ادراك ایله ممتزج جولانده بولندیغی کوریلورکه دریای عبرتده یوزه یوزه اقرار وحدانیت مرکزینه کلوب طوردیغی حالده بیچاره عقل بوندن دخی خبرسز قالمشدر.

انفاس معدودهٔ حیات نصورتله چیقوب کیره‌یور * ایام ولیالی نصل متصل دونوب کچیور* عجبا عقللره نه اولمشدرکه عبرت آلمیه‌رق فائده‌سز شیلرله هوالنیور* اوهامه نه کلمشدرکه مشهوداتی براقوب بلورسز صوکسز شیلرله یوزوب کیده‌یور* نه چاره‌که نصیحت کامله قلب سلیمده ایپجه تأثیرات کوستررایسه‌ده قلب غیرسلیمده طورمز کچر قلوب سلیمه اصحابی نصایح ایله متأثر اوله‌رق عبادتله اشتغال ایدرلر قلوب غیر سلیمه‌یه القا اولنان نصیحت هیچ تأثیر ایتمیوب اوزرنده شویله برمرور ایدر بوحالده نصل خیر ومنفعت حاصل اولسون {برادرلر} بوفوائد ذائقهٔ عقل ایچون موائددر * انجق اوعقل کامل هانیا که پك آزدر. خلقده اصحاب عقول چوق اولسیدی اختلاف تعظماً چوغالسه‌ده حقایق ینه نمایان اولور ایدی و سر حقیقت خدعه ایله کتم اولنمق ایستنلسه‌ده کورینور ایدی.

عقلك قوت دهاسی کرسی" دماغده بارزدر* ولسان ایله ساحهٔ قلبده حکمی نافذدر.

انسانده هرخاطره اولا طلیعهٔ فکریه‌دن تولد ایدوب ساحهٔ خواطره کلورکه ضابطهٔ حافظهٔ انی تعقل وتفکره حاجت کورمکسزین اخذ وکرفت ایدوب. واسطهٔ فکرت متعقله ایله میزان عقل سلیمه تسلیم ایدر * اوراده تحت تحقیق وتدقیقه آلنه‌رق خاطرهٔ خیریه اولدیغی تبین ایدر ایسه اجرا. دکلسه تبعید والقا اولنور * انجق بوموازنه عقل سلیمده جاری اولوب یوقسه عقل سلیم اولمز ایسه ضابطهٔ حافظه خاطره‌یی تدقیق وتحقیق ایچون حظوظ نفسانیه‌یه تسلیم ایدرکه نتیجهٔ تدقیقاتده هواوهوسه کوره برشی ایسه الیقور دکلسه رد ایدر.

هوا وهوس دینیلان شی شهوتدن محبت راحتدن مایه دار اوله‌رق بونك خوشلانه‌جغی شیده خیر اوله‌بیلورمی.

میزان عقلك شرفی ایشته بوراده رونما اولور. عقل فی الحقیقه بصیرتدن اکملدر وعملدن شرفلیدر عقلسز اولانه عمل وبصیرت زیرا هیچدر هر حالده شرف اعمال ومحاسن اخلاق وخصال عقلك تماس ایلدیکی مقدار ایله متناسبدر.

باری تعالی حضرتلرینه قسم ایدرم‌که هربارسنی مشیت الهیه‌سنه طوغری سوق ایدیور. عقل ذخایرك انفسیدر مدخراتده عقله معادل یوقدر. بذل قیمت ایچون الك عالی بضاعه‌در. قدس حقه تقرب ایچون الك یقین وسیله‌در. پیغمبر ذیشان علیه صلوات الرحمن افندمزه وصول ایچون الك اچیق یولدر.

بعضیلری عالم انسانه عقل رسول مبعوثدر دیمشلر چونکه جناب مولایه وحبیب خدایه عقل برهان دلالتدر. انفس وافاقك اکمل ایاتنی ادراك وابراز ایدن انجق عقلدر.

بو بویله‌در فقط مخالفت اولندیغی تقدیرده عقوبت کورینه‌جك مبعوث عقل دکلدر جناب پیغمبر اکرم ومبعوث اعظمدر صلی الله علیه وسلم افندمز دلالت قاطعهٔ عقلیه ایله مؤید برهانی عیان بیورمشدرکه هب تبلیغات جلیلهٔ جناب رسالتپناهی حجت قاطعهٔ عقلیه ایله قائم اولمشدر.

هله عقل کنوز الهیه‌دن بر کنزدرکه جواهر آدابی احاطه ایلمشدر رشتهٔ تحکمنی کوکلره اوزاتمشدر. عقل بر مادهٔ نوریه‌در بعض حواسك معطل اولمسیله دوچار ضعف اولمز قیاس ایتمك ایچون روحدن بشقه عقلك دائرهٔ مماثلتنه برشی کیره‌مز.

مادهٔ عقلیه الم اعضا ایله محجوب اوله‌رق دوچار ذهول اولور حب اشیادن اندهاش ایله انزعاج ایدر و بعضا یأس کلی و برلشمش اندیشه‌لرله مدارندن ایریلور.

بعض انسانده بویله شیلرك عقله تأثیر ایده‌مامسی ده اوله‌بیلور او حالده عقلك هیئت نورانیه‌سی عظیم دیمکدر کندیسیله قائم اولان بر رخته تحکمی جاریدر بویله اولور ایسه هر حادثه‌ده قدر ایله برابر اوله‌رق وحدانیت باری‌یه ایمان وحکمت الهیه‌یه خشوع حالنده بولنور مقام رضاده حاصل اولان مکانتی ایله کندیسنه آثار کورنمز حال حیاتده جانب اجل و اعلادن افتقاده مظهر اولمش اولمسندن طولایی

تلذذ ایدر وبعدالموت شرف دیدار ایله مسرور اوله‌جغنه سوینور ایشته مقام رجال محمدی بودر* معرفت الهیه‌یه مظهر اوله‌رق ایمان کتورمشلر و توکل ایتمشلردر ﴿الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون﴾ آیت کریمه‌سنده یادبیوریلان اولیا انلردر.

قورقزلر چونکه کندی اختیارلری قالمامش اختیار جناب کردکاره باغلانمشلردر * جناب مولا ایسه اسقاط اختیار ایدن قوللری ایچون وقایه و امنیتدن بشقه‌سنی اختیار بیورمز وهو یتولی الصالحین

محزون اولمزلر انقلاباتدن وترادف حادثاتدن محزون اولمزلر یوم اللقا حجابك حزنی دخی بونلره کوره دکلدر.

مولانك هدایتیاب ایلدیکی قوللری بونلردر اقتدا ایدیله‌جك هدایت بونلرك اهتدالریدر ماسوادن بتون ایریلوب حق ایله قائم اولان بونلردر.

بونلر دنیوی اولان ایشلری حکمتلری تماما بیلورلرده زهادت جهتیله بویله شیلرله اشتغال ایتمزلر بونلر اخروی اولان درجاتك کافه‌سنك اسرارینی دخی بیلورلر.

واندن آیرلمزلر وهر ایکی خصوصده عمل وحرکتلری الله ایچوندر مقصدلری اللهدر بوندن طولایی رجال الله دینلمش اهل الله تسمیه قلنمشدر. بونلرك یولنده کیتمکه چالشمه‌کز لازمدر. آثار مبارکه‌لرینه متابعت ایتمه‌لیسکز. یاردمجیلرندن جمعیتلرندن اولملیسکز. حزب الهی بونلردر. فلاح وظفر حزب الهینکدر.

برادرلر فتوحاتمز بوقدرجه‌در والی الله المصیر.

﴿ مقالهٔ ثانیه ﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب خدایه حمد وثنا که اسباب عادیه کسسته‌تار اولدقجه قلوب اهل توحیده مرجع و ملتجادر . و فسحتسرای امیدك قپولری قپاندقجه ارباب اماله درکاه عزتی محط رجادر . اول فرد وصمددرکه عارف وجاهل جمله اهل احتیاجك حوایجی آستان قدرتنده اعتکاف ایتمشدر . اول پادشاه باقیدرکه مهر منیر سرمدیتی اعیان وذرات عالمده فنای محض اظهار ایلمشدر . سلطنت الوهیتنك عظمت وجلالی اویله غالبدرکه مدافعه اولنه‌مز . شان عالئ ربوبیتنك آیات باهرهٔ قدرتی اول قدر عالیدرکه منازعه ایدیله‌مز . حال درمانده‌کی وعجزده کافرك طبیعتی بیله اکا میل ومحبت ایلر . هنکام بیچاره‌کیده منکبرلرك روحی اقرار واعتراف وحدانیتنده بولنور . قدرت ازلیه‌سی اویله بر حاکم مطلقدرکه بیوکده کوچکده حقیقت عجزی ایقاع ایده‌یور . عظمت فردانیتی بر تفرد ایلمشدرکه هر فردی بالطبع دائرهٔ انفراددن تبعید وقطع ایلیور . ابراز ایلدیکی شواشکال وصور صحائف عقول ارباب افکاری لکه دار شبهات ایلمش ایکن وحدانیتنی انکار ایده‌میورلر طراز آرای اکوان ایلدیکی حقایق قلوب زمرهٔ مقربیندن اول درجه‌ده محو شك و اشتباه ایتمشدرکه تنزلات اوامر ربانیه‌سنی اکلایه‌بیلورلر .

حالبوکه بوعجز و اشبو اقتداردنصکره عظمت الوهیتی اصحاب اذعان وادراکی اویله پرده‌لر ارقه‌سنده براقشدرکه لسان دهشتلری العجز عن الادراك ایله رفع صدا ایده‌یور وبوفیفای پهنای معرفتك

اشهبسوار یکانه‌سی اولان اکمل واعظم مخلوقات بیله سبحانك ماعرفناك حق معرفتك دیورهٔ‌ای احسانی عمیم وسلطنتی عظیم اولان رب کریم حضیرهٔ قدس اعلاده رفیع المقام وشرف عالیسی ایچون جمیع عوالمده رفع اعلام ایتدیکك اول سید المرسلین حضرتلرینه سن صلوات احسان ایله که اسرار ربوبیتنك امینیدر * بدایع مصونهٔ اسرار هپ منشور امانتنده مندرجدر * مکنونات علوم غیبیه خزانهٔ عرفاننده بالتمام مکنوز اولمشدر * قیامته قدر بشقه‌سی طرفندن اوزادیله‌میه‌جق بر دست عبودیت پیوست ایله سنك ایچون بیعت ایدن حبیبکدر * امن وکرامت وتوفیق وعصمت ایله منصهٔ تبلیغ اوامر ونواهی‌یه اجلاس ایلدیکك سلطان عالی سریرکدر . کلشنسرای عبودیت محضهٔ ریاضتده اول درجه‌ده متمکن عبدیتکدرکه خواص عباد هب انك مادونی قالمشدر * پایدار مرکز نیابتك اولان اول محمد کدرکه انفاذ اوامر ونواهی ربانیه‌نك شهراهندن ذره قدر انحراف ایتمامشدر *

سدره‌کاه ترقیاتده مهر منیر حضرت حضور اولان اکرام وبزم کارزار اجتهاد وجهادده شیردلان اولان اصحاب کرام حضراتنه‌ده شامل وتسلیم ایله مکمل اولسون تابعین وزمرهٔ وارثین وبزلره وجمله عباد صالحینه‌ده سلاملر احسان اولسون امین .

﴿افندیلر﴾ بارقهٔ روح کندی عالمنده فعالدر * افندیلر عالم ارواح اول عالم اول حضرتدرکه اشارت امر اورایه صدور ایدر * خزانهٔ اسراردن اوامر ربانیه‌نك جلوه‌ریز ظهور اولدیغی یر اوراسیدر .

اوراده ظهور ایتدیکی کبی روحانی اولان حال اختفا زائل اولور

وادراك اولنان سبب عيانى صورتنى كير. ارباب حجاب شو كورينان سبب ظاهر ايله برابر قالورلر انجق منور ساز درون اولان ارباب نورانيت سببلرك ايچنده منطوى اشارت معنويه‌يى سبب كوررلر.

بعضاً باطللردن دخى ارباب رياضت بولنوركه جمع همت ايديله‌جك مقامه قدر وصول بولمشلردر* كنديلرندن جمع همت اثرلرى بيله ظهور ايدر. چونكه روحده بوكا بر تهيئى حاصل اولمش اوليور. بوندن طولايى او مقوله باطللر كنديلرينى عالم ارواحده تحكم ايده‌بيلورلر زعمنده اولورلركه هيهات.

بونلر اكرچه زعم ايتدكلرى كبى اوليديلر . بلا تكلف همتلرى حاصل ومجتمع اولور ايدى وصادر اولاز اشارت خفيه‌نك حكمنه اطلاع ايده‌بيلمك خصيصه‌سى كنديلرنده بولنور ايدى بو خصيصه موجوده‌اولور ايسه جمع همت ايستر اخردن اولسون ايستر كنديلرندن اولسون مساويدر نته‌كيم خواص امت محمديه‌دن ترقيات روحانيه اربابى بويله‌درلر .

بسم الله . لاحول ولا قوة الا بالله . اى رجال عوالم ارواح . اى اهل طمس وغيب . اى رهبران . اى شهسواران ميدان . اى فقها . اى فقرا اى خواص . اى عوام هپكز قولاق ويريكز كوزل ديكلايكز بو حضورده هيچ لايعنى يوقدر كوش عقل ايله استماع وقلب سليم ايله اذعان ايتمك لازمدر .

سز شمدى اويله نشيمنكاهده‌سكزكه اوزرينه ابر رحمت ريزان اوليور. موائد بركاتى ديزيليور. سز اويله بر ديوانده‌سكزكه عساكرى

واردات غيبيه‌در. مصالحى تدليات سماويه‌در. حاكمى امر نافذ ربانيدر فلان علانك بونده مدخلى يوقدر. كتاب منزل جليلك اسرارى نبى مرسل حبيبك حكمتى بكا القا اولنمقده وبندن سزه ايصال قلنمقده‌در بو خصوصده بن يالكز وساطت ايده‌يورم يوقسه بنده سزك كبى‌يم هپمز محكوميت مرتبه‌سنده اوله‌رق اره‌مزده فرق يوقدر حق تعالى قرآن كريمده حبيب مكرمنه صلى الله عليه وسلم {قل انما انا بشر مثلكم} بيورمشدر. مرتبهٔ عبديتى تحكيم ايتمك وانسيت حاصل اولمق اوزره بنده سزك كبى بر بشرم ديمسى امر وفرمان بيورلمشدر. انجق مفخر عالم صلى الله عليه وسلم افندمز بزم كبى دكلدر. اره‌مزده يعنى ذات قدسيت سمات پيغمبرى ايله امتك اراسنده فرق اولديغندن شرف فرقيت رونما اولمق اوزره اول بالاپرواز اوج رسالت ايچون {يوحى الىّ} تتمه‌سى رفع لواى اعتلا ايتمشدر. بكا وحى اولنور يعنى بن سزك كبى بشرم بكا وحى اولنيور بيورمسى اعلان فرق ايتمشدر. بزم ايسه اره‌مزده فرق اولميوب مكركه بصيرت خصوصنده وانكشاف حجابده تفاوتمز اولسون بونك ايكيسى دخى اره‌مزده‌كى تناسبى سلب ايده‌مز .

قالديكه مولاى عظيم الشان {كل يوم هو فى شان} بيورمشدر شكيمهٔ اهل ادعايى تعظيم واعتلادن منع ورد ايدن وتلقيات وتبليغاتده ارباب عرفانى دخى دائرهٔ ادب وخدمتده طوتمش اولان بو دركه جناب يزدان {كل يوم هو فى شان} اولنجه تحويل احوال غير محالدر.

ارباب معرفت وظيفه‌سى انجق حكمت قدوسيهٔ الهيه‌يى نشر

ایدن پیغمبر ذیشان علیه صلوات الرحمن افندمزك درگاه رسالتپناهیلرینه قپو اولمقدر او درگاه عالی‌یه گیرمك ایچون بونلر بنی آدم جنسنه واسطهٔ تفهیم وتبلیغ اولمشلردر .

امین ومأمون انجق اول مستودع اسرار ﴿ن والقلم ومایسطرون﴾ اولان جیب اکرمدر هر فرد آفریده اوزرنده ید علیا همان اول رسول مجتبانکدر .

کیم بونی انکار ایده‌بیلورکه ادلهٔ عقلیه وبراهین ساطعه منکرلره قارشو طوروب کوریلیور خصائل عالیه و مکارم اخلاق جمیع مرسلین علیهم السلام حضراتنده واردر فقط جمله‌سنده اولان خصائل واخلاق جلیله‌دن برخصلت جلیله بر خلق عظیم یوقدرکه خلق عظیم محمدی اکا سرتاج ابتهاج اولمسون سید کائنات علیه اتم الصلوات واکمل التسلیمات افندمزك هر خلق عظیمی هر خصلت جلیله‌سی جمله‌سنه فائق و هر درلو کمالات رسالتپناهیلری حیطهٔ عد و بیانی متجاوزدر . ربم سحائب عوائد و عواطف لطف و مرحمت ختمیتپناهیلرینی بزده سزده جمیع امتده بارش آرای دوام ایلسون .

﴿افندیلر﴾ کاربان عالمده یوجیلق هوای نفسانی ایله متناسب و اعتقادات طبایع ایله متجانسدر چوق توقی لازمدر طامهٔ کبرادن نجاة میسر اولسون .

مفخر عالم صلی الله علیه وسلم افندمز حدیث شریفده ﴿لا یؤمن احدکم حتی یکون هواه تبعا لما جئت به﴾ بیورمشدرکه هوای نفسانی دخی کتوردیکم شریعت غرایه تابع و منقاد اولمدقچه اسلامیت

اوله‌مز دیمکدن عبارت اولان اشبو حدیث شریفك منطوق جلیلنه کوره هوا هوس دخی سلطان شریعته قول کبی مسخر و منقاد اولمدقچه ایمان کامل اولمیه‌جق دیمکدر .

کیم که هوای نفسانی‌یی پیغمبرمز افندمزك تبلیغ بیوردقلری شریعت مطهره‌یه خور بر کوله کبی منقاد ایتمز ایسه ایمان نرده کندوسی نرده‌در . شو ملابسه‌نك امر تمیزنده طوغریسی تاب وتوان کسیلیور همتلر تأثیردن قالیور .

﴿برادر﴾ خوشنه کیدن بر سوزك قبولنده بولنور اجرا ایدرسنکه بو صورتله شریعت غرایه اتباع ایده‌یورم ادعاسنده اولورسن استهزامی ایده‌یورسن خوشنه کتمیوب کوجنه کیدر ایسه بر دلیل عقلی بر بهانه بولوب عمل ایتمزسن امر ونهی الهی‌یی استخفافمی ایده‌یورسن بونلر اسرار الهیه‌دن ایکی سردر هر ایکیسی شان جلیل جناب مولایه عائددر اول قادر قیوم کوریورسن که بر ات پارچه‌سنی سکا آلت ایدوب لاقردی ایده‌یورسن بر کوك پارچه‌سی ده ایشتمك آلتی اولمشدر ایشیده‌یورسن کوزك بر زاردن عبارتدر.

قوای مجتمعه هپ چاموردن ترکیب اولنمش بر هیکلده‌در . قوای عاقله دماغنده ساکندر . عقلك فهمی یورك پارچه‌سنده یرلشمشدر اشبو آثار الهیه هپ سنده ایکن سنك علیهنده بر حجت اولمشدر بونلردن صکره هوای نفسانی‌یه کوره حرکت ایدر ایسه‌ك ارتق نره‌یه قاچرسن مخالفتده نصل بولنورسك سنی‌ده بنی‌ده خدا حفظ ایتسون العیاذبالله .

بسم الله بسم الله ای صاحب ولایت ای ناطقه پرداز موعظت ای دائرهٔ نشین مشیخت ای صاحب منبر مکرمت ای درویش خانقاه انابت ای سالك راه طریقت ای علما ای حکما ای ارباب نقول معقوله ای ارباب عقول مقبوله نه دوشونیورسکز ایش ایکی سوزدن عبارتدر یا وصلت یاخود مطرودیتدر ۰ وصلتك باطن و ظاهری و التی واوستی وجسمی و روحی حبیب اکرم ورسول محترم صلی الله علیه وسلم افندمز طرفندن بیان و تبلیغ بیورلدیغی اوزره آداب قرآنیه ایله تأدب ایتمکدن عبارتدر ۰ بونك بشقه‌سی قول و عملدن نه اولور ایسه هفوات نفسانیه‌در یاخودکه طریق شهوتدن روحه یول بولاش استراقات سامعه‌دندر بوکا کرفتار اولان منازلاتی کشف ایده‌میوب انی واردات روحیه‌دن قیاس ایتمش و محك شریعت مطهره‌یه‌اورمامشدر ۰ بونك غلبهٔ وجد ایله اولمسی ویاخود شاشقنلقله ظهور ایتمسی وهوای نفسانی‌یه موافقتله وقوعبولمسی دخی تصادف ایدر بعضا انسلاب شعوردن اولورکه اکر حال انسلاب استمرار ایدر ایسه اوحالده تکلیف جاری اولمدیغندن معذرت مسلمدر مؤاخذه اولنمز ایسه‌ده اقتدا دخی ایدلمز نوقتکه انسلاب زائل وعودت عقل وشعور حاصل اولور ایسه شریطهٔ ادب دوچار اولنان حالك حقیقتنی اورته‌یه قویمق و انکارینه مبادرت قلنمقدر مبتلا اولان بو حالده بولنمش اولمسندن طولایی کندی کندینی لوم وتوبیخ ایتمه‌لیدر اینجه برشی اولمیوب اثر سکر اوله‌رق خلاف امر اولدیغی حضاره اعلام ایلمه‌لیدر .

بعضاً دخی حال مخصوص اثری‌ده اولورکه بعض ایات انکشاف ایدرك کاشف حقیقی‌یه ترقی ایده‌میوب عجزدن کشفیاته فریفته اولمقدر اول حالده عقل شاشه‌لیوب ناپاك اولان نفس دخی لذتیاب اولدیغندن میزان ادبله سنجیده ایدیله‌میه‌رك تجاوز وقوعبولور واغزدن نامناسب سوزلر قاچیریلور بوکا مبتلا اولان بیچاره مشهوداتنی حکم وجودی تحتنده ظن ایدر ۰ جاهللرك بیله بیلدیکی اوزره ظاهر اولان مقیاسدن خبرسز قالمش اولان شو بیچاره نره‌ده‌که ظاهرك حکمی نه ایسه باطن دخی اویله اولدیغنی بیله‌مامشدر ۰ شویله‌که انسان هرنه کوررسه کورمش اولمسندن طولایی بو بمدر دیه‌بیلورمی یاخود یالکز بن کوردیکمدن بمدر دینیلورمی عجبا بونك صاحبی اولمسی خاطره‌کلمزمی بشقه‌لری دخی کورمش اوله‌مزمی بلکه خلق کورمش وفریفته‌اولمیه‌رق ایلروسنه چالشمش دینیله‌مزمی وای بیچاره اوزاغه آتلمش‌ده خبرسز قالمشدر وخلقده سؤ ظن بلاسنه اوغرامشدر ۰ حالبوکه سؤ ظن ایله خلقی مفتون بیلانلر مفتوندرلر.

مظهر قرب الٓهی اولانلر بویله دکلدر ۰ انلر خائفدرلر سنده اصلاح حال ایت ادب محض محمدی ایله کسب صلاح ایت قرب معنوینك ایوان عالیسی ایله افهام اهل اوهام ارەسنده نه‌لر واردر ۰ ایشته وصلت اربابنك مذهبی بودر ۰ مطرودیت ایسه والعیاذ بالله یا کلیا مطرودیتدرکه جناب مولایه افترا ایدن مشرکین وکفارك حالیدر یاخود اسبابه مرتبط اوله‌رق بر مطرودیت اولورکه اسبابی چوقدر کسالت عطالت ادبسزلك اخلاق ذمیمه فقدان اوصاف کریمه سنت

سنیه‌دن انحراف شهراه هدایتدن چیقمق کبی شیلر اسبابك جمله‌سندندر.

بو مطرودیت ایچون علاج یوقاروده وصلتده بیان اولنان شیلردر وصلتده آفتی مطرودیتده کی احوالدر اوبونك دواسی بوانك علت وبلاسیدر. برادرلر متابعت سنت سنیهٔ حضرت رسالتپناهی یه مداومتله بکا یاردم ایتمه‌لیسکز افندمز ومرشدمز وجناب مولایه وسیله‌مز کندیسیدر.

صلی الله علیه وسلم افندمز بزلره کتاب وحکمتی اوکرتدی تزکیه بیوردی بیلدیکمزی تعلیم ایدوب بزی کورلکدن جهالتدن قورتاردی.

صاقنکز شو ارباب بدعت اولان غلاته الدانمه‌یکز اهل بطالت یولنده بولنمه‌یکز کندیکزی خلقدن ایی کورمه‌یکز امتك بیوکنه‌ده کوچکنه‌ده الکزدن کلدیکی قدر نصیحت ایدیکز صالح وفاسق مؤمن وکافر نه اولورسه علی الدوام بنی ادمه معامله‌کز نصیحت اولسون تأدیهٔ ماعلینا وعلیهم وظیفه‌سنی ایفا ایدیکز {والله ولی المتقین وحسبی الله ونعم الوکیل} وصلی الله علی رسوله علة الخلق الهادی الی الحق وآله واصحابه اجمعین.

{مقالهٔ مبارکهٔ ثالثه}

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین {یاحی یاقیوم} حول وقوت سندندر سن علیم وعظیمسن برادرلر هپ اشیا برراصله منتهی اوله‌رق اوراده مایه‌دار اولور وانکله طبیعتلنور بو اصول دخی دیکر اصوله واوده معدننه منتهی اولورکه هر شی مایهٔ اصلنه وهر مایه معدننه وهر معدن دخی عینیت وجودینه واردقده طبیعتیله اوراده توقف ایدر وآفرینندهٔ کائناتك سلطنتی کندیسنی احاطه ایلر.

جانب نهایته متسلسلاً رجوعی ورجوعه تناهیاً تنزلی بدایتندن غایتنه قدر هر دوشوب قالقدقچه لسان حالی {هو الذی صورکم فأحسن صورکم} آیتنی تالیدر.

بوانتظام جلیله طبائع اشیا شاهددر. بوسرّ خفی‌یی بنی آدم نوعی اکلر اما عقل کریم وقلب سلیم اصحابی اولان آدملردر یوقسه عقلسز یورکسز بشر عمای جهالتده یشار.

انسان ایکی عالمی مشتملدر. بریسی {عالم هیکل} که شو محسوس ومشهود اولان جسمدر. دیکری {عالم سرّدر} که عقل وروحدن مجتمعدر. هیکلك عالمی سفلی اولدیغندن کندیسنه تعلق ایدن فروعات دخی سفلیدر.

{عالم سرّ} علوی اولدیغندن کندیسنه تعلق ایدن فروعات حالنه مشاکل اوله‌رق علویدر.

جسمه تعلق ایدن شیلر یمك ایچمك وبو احتیاجك متعلقاتی وبارنمق واویومق وکینمك هر انتظام حالنی مستلزم اولان امثالیدر جمله‌سی هر حالده جسمك سفلیاتدن اولدیغنه دلالت ایدر. اما عقل وروح علوی اولدقلرندن بونلره معرفت علم حضرات قدسحقه ترقی حقایق اشیایه وصول واطلاع کبی شیلر تعلق ایدرکه هپسنده عقل وروحك علویتنه دلالت واردر. شوقدرکه عقلك روحدن فرقی واردر.

نور عقلك فروعندن اولان متعلقات اصله یعنی عقله واصل اولمسی کورمك وایشتمکله‌در. مشهودات اولملیدرکه معناسنی کوز آلوب ساحهٔ عقله ایصال ایده‌جك و اورادن دائرهٔ فکرته واروب ایچنده

وظيفهٔ عقله عائد اولان شی استحصال قلنه‌جقدر .

مسموعات اولمه‌لیدرکه سامعه آلوب دائرهٔ خیاله ایصال ایلیه‌جك ومرآت مفکره ایله قارشولشدیریله‌رق عکس انداز اوله‌جق خیالات دیدهٔ فهمه کورینوب نتیجه استکمال ایدیله‌جکدر . انجق نور روحك فروعی اویله‌دکلدر مشهودات ومسموعاتدن مستغنیدر . حجاب وجود ایله نور روح منطمس اولمسه یعنی سلوك وریاضتله حجاب وجود ازاله ایدلسه آچیلان نور الهی‌یی یورك تلقی ایدرك اونور ایله کورر قلب اول صورتله حجابدن ازاده اوله‌رق انکشاف ایدن نور روحه طوغری اعتلا ایتمسیله فراست ایله متصف اوله‌رق حقایق اشیایه نظر ایدر ﴿اتقوا فراسة المؤمن فأنه ينظر بنور الله﴾ بومعنایی افاده ایلمشدر.

بوحالك حصولی منبر صدیقیته عروج رتبه‌سنه قدر ترقی ایدرکه ملك وملکوت وقعر بهموت منکشف اولور .

وسکنهٔ ارضك وقوعات دوریه‌سی ایلك دوکه‌لری دخی چوزیلور.

شوراسی اخطار اولنورکه پرده شکاف هیکل جسمانی اولان ریاضت صورت صالحه‌ده اوله‌جق و روحی کندی مقام اعتلاسندن منع ایدن رصدلر طلسملر ازاله ایدیله‌جکدر . بوصورتله اولنجه مقربین قدس الهی زمره‌سنه التحاق وقوعبولورکه وصول واولحضرته دخول حجابك زوالی ونورك کمالی ایله متناسب اولور .

انجق اشبو نور ایچون حجاب جسمانی مانع ظهور اولور ایسه وقوهٔ فکریه هیکل جسمانینك مشاهده‌سیله مسلوب الشعور قالور ایسه اوحالده مظهریت درکات بعدیتده انحطاطدن عبارت اوله‌رق

متناسباً دخی بواسفل سافلینه قدر کیدر .

بعض ارباب ضلال وغوایت روحك عالم قدسه طیرانی انکار ایدرلر . حجاب ارقه‌سنده قالدقلرندن انکارده بولنیورلر یوقسه اویقو حالنده حجاب وجودك آچلمسیله برابر عالم قدسدن روحه وقوعبولان انعکاساتی تفکر ورؤیانك کیفیت نظامنی تدبر ایتمش اولسه‌لر بونمونه کافیدر وکندیلرینه قناعت کلور ایدی .

اوت اوله‌بیلورکه صایقلناز شی تفکر طریقندن دماغه صعود ایدرك بعض خیاللر مثاللر کوسترسون بویله اولور ایسه بعض تخیلاتك غلبه‌سندن اولور ویاخود وجودك یورغونلغندن وبعضاً طعامك بخارندن وسونج وقورقو کبی عارضه‌لردن دخی تولد ایتمش اولور بوکا حدس خاطری دینیلور .

آره‌لقده بونك جزم ونیتدن دخی تولد ایتدیکی اولور . بونده براوفق فرق موجوددرکه نیت صحیفهٔ خاطرده ارتسام ایتمیان برکیفیت غیر معینه ایچون اولور . واویقویه وارمه‌دن اعمال صالحه و ذکر الهی ایله اشتغال ایدلمش بولنور ایسه وعتبهٔ سنیهٔ حضرت رسالتپناهیدن استفاضه قلنور ایسه بروجه محرر حقیقتی معلوم اولمیان بر خصوصك انکشافی نیت ایدلمش واستخاره طریقیله اکا توجیه همت قلنمش اولسه دخی بومثللو رؤیایه‌ده استدلال دینیلور .

واکرنیت جزم اوزرینه اولوب فقط ذکر ایله اشتغال ایدلمامش وعمل مبرور سبق ایتمامش و استفاضه دخی قلنمامش ایسه بو مثللو رؤیا خبطدن عبارتدر تخطرله قائم جزمك نتیجه‌سی دماغه صعود ایدرك

اوراده برمثال كوسترمش ديمكدركه بوكاده كاذبه ديرلر.

نه زمانكه بونلرك هپسندن خالى اوله‌رق احكام شرعيه‌يه مغاير برشيئه‌دخى اقتران ايتمزايسه وبروارد غيبيدن نشئت ايتمش بولنورايسه رؤياى صادقه بودر تعبيره شاياندر روحك استكشافاتندندر .

اوت اصحاب ضلالدن برقوم مادۀ روحى دخى انكار ايتمشلردر وبرچوق سوز قارشديرمشلردر روح امر الهيدندر ﴿قل الروح من امر ربى﴾ بونده‌كى امر معنويدر فقط لازم امر ماديدر .

بوامر معنوى ايله قائم اولان اول مادۀ ثقيله جسمدر جسمك روح ايله قائم اولديغى انكاره مجال يوقدر ۰ وروحك قيام وجودى جسم ايله اولديغى ادعاسنه ممكن دليل بولنه‌مز جسم روح ايله قائم و روح جسمدن مستغنى اولنجه تعين ايدركه روح برسر امريدر وجودده موجود ايسه‌ده وجودك غيريسيدر وكندى كندينه قائم اولوب عرض كبى جوهره محتاج دكلدر وجودك قوامى دخى انكله حاصل اوله‌رق فقط كمال لطافتندن ادراك اولنه‌ميوب و روحده معناسندن منبجس بر ماده اولوب هيكلده جولان دم او ماده ايله قائمدركه اوده نفسدر .

نوقتكه بو ماده رهين فقدان اولور ايسه روحك جسددن آيرلمش اولديغنه دلالت ايدر ۰ معناى روح اولان مذكور ماده‌يى يعنى هيكلده‌كى نفسى دفع ايدن اسبابك هپسى مقدراتندندر جسدك وياخود هيكلك مابه‌القيامى اولان امرك انفكاكنى قضا اقتضا ايتمش اولور بونى اثبات ايده‌جك دلائل ينه كندندن حاصلدركه خالق

تعالى حضرتلرينك عظمتنه وعليم وخبيراولديغنه دليلدر ۰ ﴿الا له الخلق و الامر﴾ دكلمى عالم خلق يعنى ماديات وعالم امر يعنى مجردات هب كنديكندر مخلوقاتيدر ﴿وهو على كل شئ قدير﴾

﴿ مقالۀ شريفۀ رابعه ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

قال رضى الله عنه

﴿برادر﴾ حقوق الهيه‌يى كندى نفسنده اجرا ايدرسن وكندندن كچوب حق ايله برابر اولورسن اولوقت نفسكى بيلمش اولورسن‌كه ﴿من عرف نفسه فقد عرف ربه﴾

واكر حقوق خلقى بيلوب تماميله ايفا ايدرسك يعنى بيوكلره حرمت كوچكلره مرحمت كوتولك ايدنلره ايلك ۰ ايلك كوردكلرينه معاملۀ لايقه اجراسنده بولنوب خلقك حكماسندن قبول نصيحت واشرار مقوله‌سندن مباعدت ايلر ايسك وبيچاركانه معاونت ايدوب اصحاب اقتداره دخى ايلشمز ايسك يعنى خلق سندن امين اولوب جمله‌سنك امنيتنى قزانورسك نفسكده حسن سياسته موفق اولمش ومولا تعالى سندن راضى اوله‌رق ابناى جنسك اولان قرنداشلرك ايله‌ده حسن معاشرت ايتمش اولورسك‌كه اوحالده هم ارباب عقل وحكمتدن معدود اولورسك وهمده جفا واذادن قورتيلورسك .

اكرچه نفسنى بيلميه‌رك جهالتده وخلق حقنده دخى قيمت شكنلكده قالور ايسك اوحالده دخى هم كندينه يازق ايتمش وهمده غضب بارى‌يه اوغرامش اولورسنكه حمقادن معدود اولورسك وليم

صاپیلورسك صاقن برادر قغلجمی اوستنه صچرادوب کندینی آتشه یاقه ودریای هوا وهوسه طالوب بوغلمه .

سنی یوقدن وار ایدن ذوالجلال حضرتلرندن حذر ایت نفسك اوزرینه یاردم ایت . بونفس خبیثك سبکسزلکندن قاچشلرندن قورتیلورسك خسراندن ازاده اولورسك عقاب و حسابدن امین اولوب احبابندنده دور اولمزسك .

قپولرده آچیلور رمزهٔ اخیاره دخی قاویشیلور .

{ بیت }

{ النفس معنی الفتی یعلو اذا اتضعت * وان تعالت فقدر الشخص موضوع }

انسانده‌کی معنا نفسدر تواضع ایدر ایسه رفعت بولور خاك اولکه خدا مرتبه‌کی ایلیه‌عالی تکبر ایدر ایسه بالعکس قیمتی قالمز دیمکدر .

بونفس دون ندن سنی بویله زبون ایده‌یور خیالات‌کاذبه‌اوزرینه تأسیس بنیان ایلیور نفسك نخوتی بستهٔ خیال شهوتدرکه

الضدان لایجتمعان

نفس اویله‌درکه افکار باطله ایله اوج افلاکده جولان ایتدیکی حالده سنجیدهٔ میزان قبولی اولان برمقصد ایچونده بحر مذلتك قعرینه قدر طالوب تنزل ایدر .

نه فنا بواستحقاقسز ارتفاع نه‌مذلت بوتنزل واتضاع برحکمتی‌ده یوقدر مجرد شو اخلاقدن منبعثدر .

بونی براقوب شهبال عرفان ایله امور عالیه‌یه پرواز ایتمه‌ایدر ادب دین ایله غایت علم یقینه کیتمه‌لیدر کرچکدن اوج عزت ومسرته

بویله اعتلا اولنور . هوای نفسانی‌یه مخالفتده بولنملیدر میل شهوانی ایله ضد کیتمه‌لیدر قوت عزیمت ایله کیجه‌لرك قرانلغندن استفاده‌یه چالشمه‌ایدر .

{ تعود سهر اللیل * فان النوم خسران }

کیجه‌لری اویقوسز کچورمکه الشمه‌لیدرکه اویقو خسراندر .

{ ولا ترکن الی ذنب * فعقبی الذنب نیران }

کناهلره یاقلاشمامليدر صوکی آتشدر .

وقم للواحد الباری * فللقرآن خلان

عبادت ایچون کیجه‌لرده قائم اولملیسك که قرآنك‌ده دوستلری واردر .

اذا جنهموا اللیل * فهم فی اللیل رهبان

او دوستلر کیجه‌نك قرانلغی چوکدیکی کبی رهبان کسیلیورلر یعنی ترك لذائذ ایدوب عبادتله مشغول اولورلر .

ینام الغافل الساهی * وما فی القوم وسنان

ارباب غفلت اویقوایله‌امرار ایال ایدرلر کروه عبادتده‌اویومش بولنه‌مز .

ویلهو الجاهل اللاهی * واهل الله یقظان

جاهل مشغول ملاهی اولور . بندکان الله اویقوسز قالور

فلا یلهیهموا اهل * ولا حزب واخوان

بونلری قوم وقبیله واهل عیال اشغال ایتمیور .

هموا والله فتیان * اذا ما قیل فتیان

آدم دینلدیکی وقت الله ایچون ادم بونلردر .

بندکان خدا اشته بوکون اهل تقوادرلر بونلره بکزرقالمامشدر .

لذات دنیویه‌نك هپسندن چكمشلر ایدی عادات ومألوفاتی براقشلر ایدی صدق طویت ایله مولایه عبادت ایدرلر ایدی ﴿انما الاعمال بالنیات﴾ حقیقتنه واقف وبو حقیقتك یانده عاكف اولمشلر ایدی چوغیده ازی‌ده فدا ایتمشلر ایدی یدكلری یمك سد رمقدر كیدكلری لباس ایجاب تستردن عبارتدر بشقه‌سنی آره‌مامشلردر .

قوم اذا غسلوا الثیاب رأیتهم * لبسوا البیوت وزرروا الابوابا

شاعرك دیدیكی كبی چامه‌شورلرینی یقادقلرنده اوطه‌لری كینوب قپولری دوكمه ایدرك ایلكلرلر ایدی مولادن خشنود اولمشلر الله وبس دیمشلر جناب ارحم الراحمین‌ده كندیلرینه نعمت وصلت احسان ایتدی ذرات اكوانده تأثیر وتصرف ویردی مخفیات اسراری كوستردی یول بودر بونلرك سیر وسلوكنه اتباع ایتمه‌لیسك تاكه كندیلردن صایله‌سك مولا بونلردن راضی اولمشدر كندیلری دخی حضرت حقه رضاده بولنمشلردر .

والله ولی المتقین .

﴿ مقالهٔ مكرمهٔ خامسه ﴾

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم ﴾

قال رضی الله عنه

ار اولدركه كمسه‌یه خصومتده بولنمز مكركه الله ایچون كندی نفسنك خصمیدر . فتوت ارباب ایمان حقنده مفاخرت ایتمامكدر صدیق اول یار شفیق‌كه اكا كوانوب مستریح اولورسك .

اصحب من الاخوان من قلبه . اصفی من الیاقوت والجوهر

اویله قرنداشی كورشمك ایچون انتخاب ایت‌كه یوركی یاقوتدن وجوهردن زیاده صافی وخالص اولسون .

ومن اذا سرك اودعته * لم یظهر السر الی المحشر

اویله‌كه ودیعه ایتدیكك راز نهانی محشره قدر صاقلسون.

ومن اذا اذنبت ذنباً اتی * معتذراً عنك كمستغفر

سن قصور ایتدیكك حالده استغفار ایده‌یور كبی كندیسی بیان معذرت ایده كلسون.

ومن اذا غُیّبت عن عینه * أزعجه الشوق ولم یصبر

كوزندن نهان اولور ایسك صبرسزلق ایله اشتیاق ایله كندیسنه انزعاج حاصل اولسون.

الله ایچون قرنداش ایدیلور ایسه واجبات ترتب ایدر قرنداشلقدن طولایی برحق واجب اولور غیابده حضورده محافظه اولنمسی منفعتنه چالشلمسی لازمدر . سزلرده بنم قرنداشلرم كوردشدیكم ارقداشلرمسكز طاعت خدا ومراقبهٔ مولایی سیزه توصیه ایده‌رم اولدرجه‌ده اولملیدركه سیزك ایچون نزد الهیده محجوب اولماملیم دوستك سكا عیبلرینی كوسترن كناهلرندن قورقودندر . قرنداشلك‌ده طریق حقه رهبرلك ایدندر . حق تعالی حضرتلریله كسب انسیت ایدن كمسنه كمال تأمل ایله قران كریمك تلاوتنه مداومت ایدر ایچنده‌كی اوامر الهیه‌یه امتثال ایلر آدابیله تأدب ایدر . جناب پیغمبر ذیشان علیه صلوات الرحمن افندیمزله‌ده حق صحبت اخلاق عظیمه و آداب كریمهٔ رسالتپناهیلرینه كوره آداب واخلاق پیدا ایتمك وسنت وشریعت

محترمه‌سنه متابعت ایلمکدر .

اولیای کرام حضراتیله حق صحبت دخی آداب جلیله‌لریله تأدب ایدوب سیرت و طریقتلرینه متابعتدر بونلردن خوشنه کیدنلری انتخاب ایدوب من کل الوجوه متابعت و اقتدا ایتمیانلر هلاك یولنه کیتمش اولور.

{ والعاقبة للمتقین }

اولیا اولانلرك حاللری بر درجه‌یه قدر واصل اولورکه نه یاپر ایسه الله ایچون یاپر المسی ویرمسی دوشمسی قالقمسی فقری غناسی قید و اطلاق هب بالله اولور.

چونکه ذکر نعمت شکر نعمتدر تعیین حدود ایدن ضابطه هر حالده شریعتدر انسان هر نه سویلسه یاننده رقیب وعتید یعنی ایکی فرشته حاضردر . بکا ایکی خصلت احسان بیورلمشدرکه شیخ منصور حضرتلرینه ویرلمامش ایدی . مشارالیه عاشق ایدی بن معشوق اولدم عاشق ایسه یوریلور معشوق ایسه نازلنور بکا اعطا بیوریلان حکمت مشارالیهه ویرلمامش ایدی. بر درجه‌یه قدر واصل اولدمکه اکر قلبمه اطاعت ایتمز ایسه‌م مولایه عاصی اولورم مطالع قلبیم اول مرتبه‌ده او امر الهیه ایله موافقت کسب ایلمشدر بوده مرتبهٔ عبدیتدندرکه {ان عبادی لیس لك علیهم سلطان} شان جلیله‌قائمدر.

بندهٔ حق اوزرینه دشمن حق نردن تسلط ایده‌بیلور حزب الهی حفظ الهیده‌در نصل بونلره یول بولور وای باشنه‌که شقاوت ازلدن کندیسنه مسابقت ایتمشدر . حزب الهی ایسه سعادته سبق

ایتمشلردر . اسرار طاهره بونلردندر غلبهٔ قاهره بونلرك طرفنده‌در بونلر نفس الدقچه محاسبهٔ نفس ایدرلر. بزلرده هر نفس الدقچه محاسبهٔ نفس ایدوب اتهام ایتمیانلر دیوان رجاله قید اولنمزلرکیده‌مزلر بو برکات وافره وانوار باهره هب دریای جود کرم محمدیدندر رسول مؤید سید عظیم حضرتلریدر.

صلی الله علیه وسلم رؤفدر رحیمدر کمال صدق ایله بز اکا اتباع وانقیاد ایتدك وبروفق امر الهی اطاعتنده بولندق بویله اولمیانلر تهلکه یاننده طوررلر .

{ شعر }

علی أی ظنّ ردّ قاضی الهوی الدعوی * وفی القلب سر نشره قط لا یطوی

قاضیٔ محکمهٔ عشق ومحبت نه ظن ایدوب رد دعوی ایده‌یورکه جایکیر درون اولان راز نهانك اچلماسی بوی افشان اولماسی ممکن دکلدر.

غرام بحبل الروح منعقد علی * وثیقة عهد کلها البرّ والتقوی

تارجان ایله باغلانمش بر سودای محبتدرکه یازلدیغی وثیقه برّ وتقوادن عبارتدر.

اقمت علیها فی حمی الصدق حجة * لها من معاریج الهدی الغایة القصوی

دائرهٔ صداقتده بیان ایلدیکم دلیل ثبوتی درجات هدایتك غایات قصواسندندر.

وزمزمت کاساً حلّ فیه مدامة * حرام علی اهل التجاوز والدعوی

زمزمه ساز اولدیغم جامه طولدیریلان او باده تجاوز وادعا اربابنه حرام اولمشدر .

و صنت له سراً قديما حديثه * عن الحجج الاثبات خير الودى يروى

اول علاقهٔ حب وولانك اويله اسرار قديمه‌سنى صيانت ايتدم كه افضل عالم اولان فضلاى عظامدن روايت اولنمشدر .

خزانة وصل كل من رام فتحها * فقد اغلق اللذات واستفتح البلوى

اويله بر وصلت خزينه‌سيدركه قپوسنى اچمق ايستيانلر لذّات دنيويه‌نك قپولرينى بند ايدوب ابتلالره ميدان اچمق لازم كلور .

واول ما يقضى على من يرومها * قبول البلا والبعد عن موطن الشكوى

بونك ارزوسنده بولنانلر ايچون حكم ايديله‌جك برنجى شئ قبول بلا وترك اشتكادر .

وفى السدرة القعساء منها جهابذ * قد اتبعوا المختار فى السرّ والنّجوى

سدرهٔ علياسندن اويله جهابذهٔ رجال واردركه باطن و ظاهرده اثر پيغمبريده كيتمشلردر .

و صاموا عن الآثار صوم مودع * فصانوا حماهم من هذيم ومن حذوى

ماسوادن وداع ابدى ايله امساك ايدوب اوته‌كندن بريكندن مصون الساحه اولمشلردر .

سرت عيسهم والضوء كفكفه الدجا * وتاهت ادلاء القفول عن الفحوى

قراكلق چوكوب انوار ضيايى طوپلاديغى وقتده رهبرلرك اكلايه‌مديغى يوللره قافله بند عزيمت اولمشلردر .

اخذت وحيداً راية السير بعدهم * اجوب طريقا فى الدروب هو الأسوى

بنده يالكز يولجيلغك لواسنى بونلردن صكره رفع ايدوب اك طوغرى يولده كيده‌يورم .

ونصّيت فى أثنا المسير مذاهبا * على نصّها بين اولألى صحّت الفتوى

اثناى سيرمده بيان ايلديكم يوللرك تعريفنده صحت فتوايه كچمشلر نزدنده حكم اولنمشدر .

كذا من اراد الحب فليحتفل به * والا فما نيل المنى لقمة الحلوى

ارزوى محبتده اولانلر ايشته بويله احتفال واعتنا ايتمه‌ليدر يوقسه بلوغ مقصد لقمهٔ حلوى دكلدر .

مفخر موجودات رسول اكرم صلى الله عليه وسلم يدمقدس رسالتپناهيلريله ارشاد قپولرينى آچوب بو زمان ايچونده بكا تسليم بيورمشلردر . بو كورديككز نور بديع الظهور طريقت مرتضويّهٔ علويه‌ده نور محمدىٔ رفاعيدر تشريع و ترتيب ايدن اول نور اكمل حضرتلرينه اتم وافضل صلوات وتسليمات روان اولسون .

• { مقالهٔ فاخرهٔ سادسه } •

قال رضى الله تعالى عنه

طريقتم بدعت قاريشمامش ديندر . و فتور وكسلسز عملدر طريقمز حواسّ خمسه‌يى ضبط وحفظ ايتمكدر و نفس الدجه وقته رعايت ايلمكدر ودرونى پاك قلمقدر وجميع حواس ايله ذكر مولايه مداوم اولمقدر طريقتم بدعت قارشمامش دين وريا كيرمامش اعمال صالحه‌در ماسوا ايله مشغول اولميان قلب و شهوته اتباع ايتميان نفس صاحبى اولمقدر طريقتمز كتاب منزل و سنت نبى مرسلدر .

معلوم اولسونكه درويش اتباع سنت شهراهنده كيتدجه طريقتده‌در انحراف ايتديكى كبى ضلالتده‌در .

طريقتمز ايستەمامك اسيركەمامك ادخار ايتامكدر وهر شيئك يد قدرت الهيەدە اولديغنى بيلمكدر و هر كمسنه نه ايچون يرادلمش ايسه اكا قولاى كلور حدود مشروعه تجاوز اولنميەجقدر. عون وعنايتدە جناب باريدندر.

في الحقيقه طريقت آچيق بر يولدر مقام تمكنه واصل اولميانلرك بعضيسنى غلبۀ حال ادعا و شطحياته سوق ايدوب حدودى تجاوز ايتمشلردر.

بونلره بر طاقمى حسن ظن ايله منقاد اولمشلر وبر طاقمى جهالت سوق ايتمشدر هر ايكى طاقم دخى تهلكەيه اوغرامشدر.

معلوم اولسونكه طريقت سود كبى بياض بر يولدر طريقتده قول وعملدن نەوارايسه ظاهر اولسون باطن اولسون دائرۀ شريعتدەدر زيرا شرع شريفه مغاير اولان طريق فعل زنديقدر.

طريقتندر آمنت بالله ديمكدر دائرۀ محدودۀ شرعيەدە طورمقدر حق تعالى حضرتلرى طرفندن نه تعظيم اولنمش ايسه تعظيم ايتمكدر حق تعالى نەنهى بيورمش ايسه اجتناب ايلمكدر بوندن صكره دها نصل طريق اولور حقدن صكره ضلالتدن بشقه نه واردر.

طريق رجالندن بعضيلرى عادات زائده چيقارديلركه بونلرى اهل عرفان اولان رجال طريق وسائل عبادت ايله طبيعتلنمش اولان بعض نفوس بشريەيى بويولده عبادت وطاعته منقاد ايتمشلردر انجق او مقوله نفوس مطبوعه طهارتياب و پاك اولديغى كبى عاداتدن مشروعاته نقل ايديلور ايدى و بو حكمت انوار سيد عالم صلى الله

عليه وسلم حضرتلرندن اقتباس اولنمشدر سنت سنيۀ نبويەدە بوكا مقياس اتخاذ ايديلەجك چوق شيلر بولنور.

انجق ناكامل اولانلر بو مثللو عاداتى تعظيم ايدوب عبادات جملەسندن عد ايتديلر بلكه عبادتى اهمال و عادتله اشتغال ايلديلر بونلر في الحقيقه كاربان ايله برابر كيدەميوب اچ صوسز يوللردە قالمشلردر.

صاقن اى طالب سلوك بومثللو عادتلرى عبادته قارشديرمه زيرا مباحاتدن معدود اولان عادات مستحسنه مخلوقك عقلنه كوره ترتيب اولنمشدر عبادت ايسه امر خالق الكائنات ايله قائم اولمشدر.

بومثللو عادتلر خصوصنده شو قدر ديه بيلورسنكه نفسمى جناب حقه سوق ايتمك ايچون غضب بارى‌يى موجب اولميەجق بعض شيلر ايله الشديريورم انجق راه حق اتباع ايچون احقدر.

{ والله ولى المتقين }

طريقتده راى خودى ايله عمل ايدنلرى رد ايدرلر زيرا طريقت اب وجددن ميراث قالمز سعى و اجتهاد يوليدر چالشمەلى حقدن اوتانوب تأديه ايتمەلى كوز ياشلرينى دوكمەلى.

بعض جهله طريقتك كفتكو ايله قزانيلەجغنه ذاهب اولمشلر هيهات نه قيل وقال و نه مال ومنال ونەظواهر اعمال ايله اولور انجق صدق و انكسار و ذلت و افتقار واتباع سنت سنيۀ حضرت نبى مختار وترك ماسوا واغيار ايله اولور.

• { مقالۀ خاتمۀ سابعه } •

قال رضى الله عنه

{افنديلر} مولاى سوَن تواضعى اوكرانور علايق دنيويه‌دن بتون بتون منقطع اولوب هب احوال و اشغالنى براقه‌رق ذكر آلهى ايله مشغول اولور.

شويله كه مولادن ماعدا برشى ايچون كنديسنده ميل و رغبت اثرى براقمز حقيقت عبادت ايله قائم اولوب اسباب احتشام وزينت اراه‌ماز.

اقتدار وغنا اصحابندن اولسه‌دخى سرير عز و رفعتى الله ايچون ترك ايدوب شو قطعه‌نك مضمونه موافق اولور.

ترك المنابر والسرير تواضعا • وله منابر لو يشا وسرير
ولغيره يجبى الخراج وانما • تجبى اليه محامد واجور

منصهٔ عز ورفعتدن تواضع ايدوب واز كچمشدر حالبوكه استيه‌ايدى اولور ايدى بشقه‌سيچون جبايت اموال جارى ايسه‌ده كنديسيچون محمدت ومثوبات جبايت اولنور.

{افنديلر} عبديت اويله‌دركه افنديسندن بشقه نه وار ايسه هپسندن چكمك اوزره حق ترتب ايتديرر عبديت جزئيات وكلياتدن فراغتدر. عبديت قلبا ترك قصد و طلب مزيتدر عبديت قرنداش وارقداشلره تفوق واستحقاقنى كورمامكدر.

عبديت حدود طينت ادميتى تجاوز اتميوب يانده طورمقدر.

عبديت مقدرات الهيه‌نك تحت مجاريسنده خضوع و خشيت كتورمكدر ماسوادن آزاده سر اولوب مرتبهٔ حريته ارتقا اتمدكچه قول كامل اولەمز كمال اغيارك رقيتندن بتون بتون ازاده اولوب حريت استحصال اتمكدر.

{افنديلر} بنى دلنجيلك تخته‌سى اتميه‌سكز خانقاهمى حرم وفاتمدن صكره قبرمى صنم ايلميه‌سكز. عبوديت خالصه ايله منفردا يشامقلغمى جناب مولادن نيازايتدمكه بوانفرادايله جمعيته داخل اوله‌يم بلكه‌ده وفاتمدن صكره بو مقصده واصل اولورم جمعيت ربانيه‌نك حصولندن صكره هرشى قولايدر.

اذا صح منك الوصل فالكل هين * وكل الذى فوق التراب تراب

تصحيح وصلت ايدلورايسه هرشى قولايدركه طوپراق اوستنده نه‌وار ايسه عاقبت طوپراقدر. كمالدن نقصاندن شيخده نه‌حال بولنورايسه درويشان ومريدانند‌ه نمايان اولور بطنا بعد بطن تسلسل ايدر.

اكر شيخ حال كمال اصحابندن ايسه مريد كمالاتى حالى دها عالى اولور يعنى كمالى تزايد ايدر ومريد ناقص دخى كماله ايريشور.

اكر حال شيخ نقصانده بولنور ايسه مريدانك‌ده كاملى دوچار نقصان وناقص بتون بتون پريشان اولور * انجق كريم اولان مولاى متعالك وهب وعطاسى بشقه‌در اوحالده تأثير احوال جارى اوله‌مز ار اولدركه اثارى كندى كتدكدن صكره ظهور ايدر.

ان آثارنا تدل علينا * فانظروا بعدنا الى الآثار

بزدنصكره اثرلريمزه نظر ايديكزكه آثارمز حالمزه دلالت ايدر. كنديكزدنصكره‌يه قالمق ايچون اثر ذل انكسارى براقمه‌ليسكز دعاويدن تجرد ايتديككزك دائرهٔ استعلادن چيقديغكزك باب رب الاربابده مذلت ومسكنتله طورديغكزك فقرايه محبت ايلديككزك اثرلرى سزدنصكره قالمه‌ليدر. فقرا وعلمايه محبت ومقدراته موافقت وجناب مولايه تسليميت وسنت سنيهٔ حضرت اشرف موجوداته متابعت آثارباقيه كزدن اولمه‌ليدر.

مغروراولمقدن حذرایتمه لیسکز وقته مغروراولمق اهل عرفان نزدنده هیچدر. چونکه ارباب عرفانه کوره طاعت حقده کچورلمیان زمانلر قیمتدار اولمیوب انشراح صدرایچون زماندن برشی استفاده اولنورکه قیمتدار اولور.

اوت {من سن سنة حسنة فله اجرها واجر من عمل بها الی یوم القیامة} کیم که اعمال حسنه‌دن برشی ایجاد ایدرایسه کندیسی نائل مثوبات اوله‌جغی کبی انی ایشلیانلرك دخی مثوباتنه نائل اولور. {ومن سن سنة سیئة فعلیه وزرها ووزر من عمل بها الی یوم القیامة} اعمال سیئه‌دن برعمل ایجاد ایدن دخی کندیسنه وبال وعقاب ترتب ایتدیکندن بشقه انکله عمل ایدنلرك وبالنه دخی مستحق اولور.

مالی والفاظ زید * ووهم عمرو بکر

وجه الشریعة اهدی * من سرذاك وسرّی

زید وعمروك سوزلری نه لازم عمرو و بکرك وهمی ده شهراه شریعت اندن‌ده بوندن‌ده آچیقدر.

برادرم باقزمیسك چوجق طوغنجه الی قپالی اوله‌رق دنیایه چیقیور انجق دنیادن کیدنجه آچیق براقیور. کلیشنده حرصنی کوستره‌یور کیدیشنده حرص ایتدیکی شیدن استفاده ایده‌میه‌رك الی بوش قالدیغنی بیان ایتمك ایستیور {کفی بالموت واعظا کفی بالموت واعظا} اواوم کافی برموعظه‌در.

{ابکی ومثلی من یبکی اذا سبقت * قوافل القوم اهل العلم والعمل}

{بکاء قوم للقیا الواهین به * وانی الخائف الباکی من الزلل}

ارباب علم وعمل کوچوب کچدکجه اغلارم بنم کبیدر اغلیانلر سودکلرینه قاوشمق ایچون بعض اغلیانلر وارایسه ده بنمکی خطالردن قورقمقدندر {برادر} اخرامرده ماحصلك سوزدن وغایت اجتهادك کندینی الداتمش اولمقدن عبارت قالمسون.

بدات بالحنا بیاضك احمرا * وخدعت فیه وقلت شعری احمر

آغران صاچلرینی قنا ایله قرمزی‌یه بویادك‌ده خدعه ایله صاچلرم قرمزیدر دییورسك * برادر صفوف اوهامی عساکر همت ایله یاروب قرب معنویه اشهبسوار صدق طویت اول کائناتدن یوزچویروب مکون الاکوان حضرتلرینی دوشوك. یولده قالمامق وسرمنزل مقصوده وارمق ایچون ینه کندیسنه التجا ایت. احتیاجندن افتقارندن بیراق آچوب عجزینی مذلتنی اعلان ایت. اولادك عیالك سکا حجابدر مانعدر مال ومنال دخی حجابدر. وجودك‌ده حجابدر بوحجاب بو پرده‌لری یرتمق لازمدر تیقظ بیله سکا حجاب اولور. غفلتده حجاب اولور. زیرا کندینی متیقظ کورمك غفلت عظمانورانی قیاس ایتمك ظلمت کبرادر. حصول شرف وصول ایچون هرشی موانعدندر. هرشیدن تجرد ایدلمه‌لیدر. مقصود حقیقی‌یه واره‌جق یولی بولمق ایچون هرشیدن برآره‌لق برقپو بولوب چیقی ویرمه‌لیدر. معبود حقیقیدن بشقه برشی دوشونمه‌ملیدر.

{کل العلوم اذا تخللها السوی * صارت لداعی الانفصال معالما}

ماسوا قاریشورایسه آرتق علوم دخی مدار اتصال دکل سبب انفصال اولور * اول کیمسنه‌یه تعجب اولنورکه جناب مولایه وارمق ایچون یول بولوبده صکره ماسوا ایله قالمشدر.

عجبا نصل یشایه بیلیور {انیبوا الی ربکم} فرمان عالیسی جانب الهیدن صدور ایتمشدر. شومدعیلرك قنغیسی حضورنده بولنان برفقیری مالامال غنا واغنیادن اولانی همحال فقرا ایده‌مز ایسه فی الحقیقه هیچدر. هله ادعا صرف دعونتدر قلب او دعونته تحمل ایده‌میه‌رك

لسانه القا ایتدکجه احمقك لسانی سویلر. {برادرلر} طبیعتده موجود اولان ظلمت مشاهدهٔ انواره مانعدر شو کائناتی علی وجه العموم کوزل کورمك صدق محبته دلالت ایتسه ده علی الخصوص استحسان اولنمسی مورث ظلمتدر.

{برادرلر} صدق ایچون هم مقام همده حال واردرکه هر ایکیسی کوزلدر. آنجق حال تلوین دیمك اولدیغندن و مقام تمکیندن عبارت بولندیغندن رتبهٔ ثابته مقامدر. اغیارك سسنی ایشتمکدن صاغر اولنلر {لمن الملك الیوم} ندای جلیلنی ایشیدرلر فرسران کبر ونخوت وغرور وانانیت اولمقدن چکینورلر ادعای تفرد واقتدار ایده مزلر تحت قهر عبودیتده قالورلر.

زبانزد بعض متصوفه اولان وحدت وجود سوزندن دم اورمق وشطوحات وطامات کبی شیلره بولاشمقدن حذر ایدیکز.

مسلمدرکه کنهکار اولمق کافر اولمقدن قولایدر. قرآن کریمده {ان الله لا یغفر ان یشرك به} بیورلمشدرکه شرك وکفر عفو بیورلمز و یغفر مادون ذلك لمن یشاء فرمانی موجبنجه ده عفو سیئات داخل دائرهٔ ممکناتدر.

هله برآدمی هواده اوچیور کورسه کز میزان شریعت ایله افعال واقوالنی سنجیده ایتمدکجه اعتبار ایتمیکز. بونکله برابر شرعا مردود اولدیغی تبین ایتمدکجه ده حضرات صوفیه نك هر قولی هر فعلی انکار اولنه مز مغایر شرع شریف اولمیانلرینه تسلیمیتده بولنمه لیسکز.

برادرلر ماسوادن دها قورتولمامش ایکن حقایق بحثنه کیرشمك معرفت دکل نفسانی شهوتدر. هوای نفسه اتباعا حقی براقوب باطله قوشمق ایسه ضلالتدر. معرفت الهیه ایچون برنجی قپو قدس جناب حق ایله کسب انسیتدر زهادت دخی مقصود حقیقی یه طوغری آتیلان ایلك آدمدر جامع کمالات

ولایت اولان اولیا آ مقام نهایتده تمکن ایتدکدن صکره سائر خلقدن کندیسنده بر فرق کورمدیکی حالده مظهر اولدیغی نعمت الهیه نك مشاهده سیله متحقق اولور شهراه مصطفویده کیدرکه اول مفخر عالم صلی الله علیه و سلم حضرتلرینه قرآن کریمده {قل انما انا بشر مثلکم یوحی الیّ} بیورلمشدر بو آیت کریمه ده نوعیت ادمیتده اولان مثلیت ایرادو نعمت قدوسیه دخی مجملا درمیان اولنمش اولدیغی مثللو متمکنین اولیادخی شهود نعمتده بویله تحقق ایدرلر. بنم رأیمجه جامع کمالات ولی سائر خلقدن کندنده فرق کورمدیکی حالده شهود نعمت ایله متحقق اولور انجق سویلمز اعتراف ایتمسی دخی شکران نعمتدر شو قدرکه {من آذی لی ولیا فقد حاربنی} بلیه سندن عن جهل بیلمیانلری قورتارمق ایچون نائل اولدیغی نعمتك قدر وقیمتنی لدی الحاجه بیان ایده بیلور آنجق اشبو حکمته رعایت وخودبینلك وغرور وتفوق کبی شیلردن مباعدت ایدوب انوار هدایت محمدیه دن اقتباس صورتنده اولملیدر وکندك نفسنده محو محض اوله رق خلقدن مدح وذم نه ظهور ایدر ایسه عندنده یکسان وفقر وغنا وعزت وذلت نظرنده مساوی اوله جقدر چونکه بقای محض واقتدار مطلق حق تعالی نك برلکنه مختصدر بیلمه لی قول ندر عدم محضدر عجز وضعفدر {خلق الانسان ضعیفا} آیت کریمه سنك منطوق عالیسی اوزره انسان قوتسز یارادلمشدر

حاکم وآمر حضرتلرینك فعال مطلق اولوب برشیله مقید اولمدیغنی واحکام واوامرینك نفوذینه مانع برقید بولنمدیغنی بیله رك تسلیم ایتمه لیدر

{ان ربك علی کل شیء قدیر}

{مقالات وعظیه رسیدهٔ حد ختام اولدیغندن کلمات حکمیه یه شروع اولنور}

١ معرفت الهيه‌ده حد غايت بلاكيف ولامكان وجود حضرت مولايى ايقاندر.

٢ توحيد قلبده بر وجداندركه تعطيله‌ده تشبيه‌ده مانعدر.

٣ ماسوا ايله مطمئن اولمق بر قورقودر مولادن قورقمقده سوادن اطمئنان بخشادر.

٤ هر حالتده بر حال ربانى واردر اكر انى بلسيدك يدقدرت ايله حركت وسكونده بولنديغنى اكلار وكوررسنكه مسخرسك.

٥ مشقت وحساب بشر حب رياست وشهوت ايچوندركه هر غايت بونك ايچنده‌در.

٦ بو خرقهٔ طريقتى بريلانجى تلويث ايتمشدركه باطن بشقه وظاهر بشقه‌در ديمشدر امام دعرفان باطن شو ظاهرك درونى اولديغنى بيان ايدر.

٧ فرقان كريم بتون حكمتلرك درياسيدر.

٨ حب آيات ربانيه يه كتاب منزل آيت جامعه‌در. بونك ايچون بو باطن عليه‌سنى اكلايوب ظواهر شرعيه‌سنى التزام ايكى غنيمت اولمشدر.

٩ مرد زور افكن تمكين الك يوكسك طاغك ذروه‌سنه قونيلان بر صريق اوزرنده بولنسه وحسومك فورتنه‌لرى اسوب صاور سرقلنه‌دخى تغير طارى اولمز.

١٠ ذكر خدا مصونيت بخش حادثات ارض وسمادر.

١١ يورك تميز اولورايسه لساندن اى سوز جريان ايدر چونكه محصول جنان سرمايهٔ زباندر.

١٢ بر دلشكستهٔ فقير ايچون غيرت مولا ملك كسرايى برهوا ايدر صوفى

امور ذاتيه‌سنك تدبيريله اشتغال ايتمز مدبر حقيقى يه تفويض ايدر.

١٣ مظهر شر اولان كمسنه ممكن دكل دوام انتظام ايله مؤيد اوله‌مز.

١٤ نفوس بشريه دركاهك كنيش اولمسى تزييناتى عمامه وفراجه‌لى شيخى ايستركه احتشامه ميل ايدر همت قلبيه بوكا اهميت ويرمز.

سؤال اوزرينه نصيحت وجواب يولنده كتاب الحكمه‌ده مندرج نطقدركه بر ميزان عرفاندر بيوردلركه خراسان صوفيلرندن بعض كسان ﴿ابن شهريار﴾ نامى صوفئ كبير قدس سره ايچون روحانيتى ترتيب كروه اولياده على الدوام حائز تصرف تامدردير لركه بو اوله‌مز. فعال جناب مولاى متعالدر ارباب قلوبه كوره ثابتدركه نيابت محمديه نوبت ايله هر عصرك رجالنه توجيه اولنور ومراتب ايله متناسب اولور بوقسه ديديلان تصرف بر مخلوق ايچون صحيح اوله‌مز شو قدركه كرم وجود الهى اولياى كرامك بعضيسنك بلكه ده جمله‌سنك ارواح شريفه‌لرينه مددرسان اوله‌رق روحانيتلرينى وسيلهٔ استعطاف اتخاذ ايدنلره مبذوليت نمادر چونكه ﴿نحن اولياءوكم فى الحياة الدنيا وفى الاخرة﴾ بيورمشدر ايشته حد بودر ايلروسنه تجاوز اولنه‌مز مبالغات اعجامه فريفته اولماليدر پيغمبر ذيشان عليه صلوات الرحمن افندمزك بيان بيوردقلرى اطرا بونلرك بعضيلرى حقنده‌در.

مخلوق زنده ومرده نه اولورايسه قولدر صاقينكز فاعلدر اعتقاد اولنمسون.

لايملكون لانفسهم ضراً ولانفعاً

نفسلرينه بيله ايصال خير وشر اقتدارينه مالك اوله‌مزلر. اوت احباى خدايه محبت وسيلهٔ استعطافدر حق تعالى حضرتلرينك بعض قوللرينه اولان الهيه‌سى بر سردركه صفت حقدر بو صفت جليله نعم الوسيله‌در.

مشاهده حضور در علم يقين ايله مقرون قربدر احسان حق ايله قول ازادۀ غفلت اولور ايسه علم اليقين و حق اليقين اوزره عبادت ايدوب تقرب ايدر كه

ان تعبد الله كانك تراه

ديمكدر. بوقسه موضوع اولان معناى لغوى اوزره مشاهده بركسه ايچون صحيح اولەمز قصۀ حضرت موسى بوبابده برهان كافيدر مظهر قاب قوسين افندمز حضرتلرى واقعا بالقاب والعين مظهر مشاهده اولمشلردر.

بونده اختصاص حضرت رسالتپناهيلرى عندالاوليا مجزوم ومسئلەدەكى اختلاف كيفيتى معلومدر.

بورايه قدر ترجمه ايديلان آثار وگفتار هپ بالبداهه جانب امام رفاعيدن مواقع معلومەدە اوعظ و نصيحت يولنده ايراد بيورلمشدر بعض حضار طرفندن مهماامكن ضبط وتحرير اولنمش اولماسيله صحائف مؤلفاته بوصورتله درج وتزبير اولنمشدر.

﴿ والحمد لله اولا واخرا والصلوة والسلام الاتمان الاكملان على اكمل خلقه وعلى اله وصحبه وائمة الدين اجمعين ﴾

﴿ مناسب مقام كلام اولديغندن برقاچ بيت بورايه يازلمشدر ﴾

حكم سنجان ميزان شريعتدر رفاعيلر حقيقت باب معناى هدايتدر رفاعيلر
محب آل بيت حضرت مختاردر بونلر تجلى زار انوار محبتدر رفاعيلر
مودت حكمنى اجرا ايدوب شوق محبتله سراپا عشق و سودادن عبارتدر رفاعيلر
سوادن بى خبردر گورمامشلر فرق اغيارى حقيقت بين جمع بزم وحدتدر رفاعيلر
نواى عشق ايله هپ بلبل آتش صيغر اما گل نازكتر اوجاع خلتدر رفاعيلر
گيروب بركره بزم شوقنه گورسك بوابدالى تعالى الله كيم برهان حيرتدر رفاعيلر
ايدرلر دلخرابى فيض ايله گنجينۀ اسرار طريقتده رجال فيض و همتدر رفاعيلر
رموز غيبه (قدرى) آشنادر جملەسى آنجق
رجال شطح ايله بيگانه الفتدر رفاعيلر

تمت